

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Brevet de francoste nu se primesc. — Manuscrisurile nu se restituie.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
la Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nur. Augenfeld & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf., Anton Oppelk.
la Budapesta: la A. V. Goldberger,
Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erszébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colônă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — **RECLAME** pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X V .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni 12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Duminică 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 or., pe șase luni 10 or., pe trei luni 5 or. Cu dușul în casă: Pe un an 24 or., pe 6 luni 12 or., pe trei luni 6 or. — **Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.**

Nr. 146.

Brașov, Vineri 5 (18) Iulie.

1902.

Declinul și desastrul.

Ultimul period al campaniei memorandiste.

XI.

Încă și acum acei *dii minorum gentium*, cari au ajuns, cum diceau ei, să moștenescă comitetul întemnițat, fac mare cas și sgomot cu adunarea poporală din Noemvrie 1894, care pretind a fi fost fătul inițiativei și a stăruințelor lor. Și astăzi încă ei se provocă la acel meeting ca la o dovadă nimicitoare față cu bărbații independenți ai partidului, cari, fără a pune nici cea mai mică piedecă acelei întruniri și cunoscând prea bine și de aproape toate cele ce se petreceau după culise, au protestat în contra uneltirilor lor, atât de păgubitoare intereselor de existență ale partidului nostru național.

Numai înainte cu vre-o trei luni foia română dela Arad, care „în virtutea dreptului firesc de succesiune” — vorba părintelui Mangra — țese mai departe firul zizaniilor și intrigelor introduse de vechia „Tribună”, ne adresa cu maniera ei bine cunoscută următoarea întrebare:

„La 1894 în Noemvrie, nu directorul „Gazetei” combătuse și luase atitudine contra adunării generale din Sibiu, în care am protestat cu toții (minus directorul și câțiva mocionisti) contra ordonanțelor lui Hieronymi și a sëlbaticeii arestării a comitetului național?”

Neadevăr sfruntat e și acesta, cum neadevăr sunt toate câte le-a debitat și le debiteze amintita foie în contra noastră. De o combatere a acelei adunări populare — nu adunare generală, căci acesta era numai conferența partidului — n'a fost și nici că putea fi vorba. A combate o adunare, oricare ar fi, însemnă a nu fi mulțumit cu programul și decisiunile ei. Dér acestea nici că le cunoseam decât din nisce vage indicări.

Se trata numai de întrebarea: ce erador să facă comitetul și succesorii lui legitimi și nelegitimi, séu, cum se mai titulau colectiv, „frunțașii autorizați ai partidului”, să conchieme conferența partidului ori un meeting?

La consfătuirea intimă din Sibiu, la care au luat parte toți membrii comitetului central 14 zile după procesul pentru memorandum, s'a decis și comitetul a promis sêrbătoresce, că va conchiema fără amânare conferența generală a partidului.

La consfătuirea din Arad, ținută cu patru luni mai târziu s'a reînnoit acel postulat și „autorizații” de totă categoria s'au obligat moralicesce de a stăruii pentru conchemarea conferenței delegaților alegătorilor noștri. Acolo nu s'a discutat asupra cestiunii de a protesta ori nu, ci numai despre aceea cum și în ce mod să se protesteze cu mai mare tărie și mai cu efect în interesul apărării organizațiunii noastre de partid.

Se scie că ordinul agresiv și ilegal al ministrului de interne dela 16 Iunie a privit nu pe alegătorii noștri ci organizația noastră. El a și fost prin urmare adresat „reuniunii” conducătorilor partidului național român. Aceștia erau dér chemați în primul rând și înainte de toate a răspunde la măsura volnică a ministrului.

Faptul, că cei-ce „se angajaseră” să ducă mai departe afacerile comitetului, au trecut în contra dorinței și voinței manifestate unanim în amintitele consfătuiri peste organizația partidului, dând astfel în glasul ministrului, și au conchemat o simplă adunare poporală, lămuresce în destul incapacitatea, nesinceritatea și neseriositatea lor față cu marea cauză a partidului.

Temutu-s'au cumva, că conchemându-se conferența partidului, în

ambele casuri, când ar fi fost admisă ori oprită de guvern, li-se va strica socotela? Ori au fost conduși numai de curentul anti-mocionist și anti-gazetist, ce'l pregătise „aprigul luptător” și „mijlocitorul sub a vremilor cărmă” Vasile Mangra prin intrigile sale, cărora li-a fost succes a zădărnici concentrarea în conducerea partidului? Destul, că diarele adversarilor existenței noastre naționale constatau cu satisfacțiune, că la Sibiu s'a întrunit numai o adunare de alegători, ér nu delegații alegătorilor, cari constituiau reprezentanța partidului.

După acesta mai pôte fi mirare, că încercarea mai târzie a presidentului comitetului, după-ce eșise din închisore, de a întruni conferența partidului, ca să-i comunice ordinul ministrului Hieronymi, n'a reușit?

Dér despre toate acestea organul nostru a făcut constatările salé din toate punctele de vedere la timpul său și nimeni, nici chiar Vasile Mangra, care uimise lumea românescă cu diletantismul său politic, n'a putut să le resfrângă cu argumente obiective, până în ziua de astăzi.

N'a combătut dér directorul „Gazetei” adunarea dela 1894, ci a declarat numai, după-cum s'a convenit, că „ori-ce ar decide acea adunare de alegători, ea nu va puté prejudeca organizația partidului nostru, căci ultimul cuvânt în cestiunile de existență ale partidului îl pôte avé și-l va avé numai conferența bărbaților lui de încredere aleși de totalitatea alegătorilor noștri”.

De tot respingător a fost și va rămâne cinismul, ce l'au dovedit „moștenitorii”, când spre a-și apăra procederea condamnabilă în cestiunea consfătuirilor dela Arad, și-au luat refugiul la afirmarea, că deja cu trei luni înainte de acele consfătuiri

și încă înainte de ce au fost tirii membrii comitetului în închisore, „frunțașii autorizați ai partidului” (!) s'ar fi înțeles și ar fi hotărît, ca toate să urmeze așa cum au urmat.

Atunci ce sens a putut avé totă comedia cu mijlocirea înțelegerei „sub a vremilor cărmă”, ce sens au avut „lacrimile” versate pentru-că n'ar fi fost posibil, ca „toți să fim la un loc”, decât nu ca lui Mangra și soților săi în succesiune să li-se dea privilegiu de-a reînnoi frământările miserabile dela 1891/2, spre cea mai mare desfătare a „ghinerarului” lor desertat?

Independența Bulgariei. Corespondentul vienes al diarului „Times” a anunțat diarului său, că Austro-Ungaria a primit asigurări din partea Rusiei, că cu ocazia visitei principelui Ferdinand în Rusia, n'a fost vorba de independența Bulgariei. Față de acesta diarul rusesc din Petersburg „Birszevița Vjedomosti” scrie, că cercurile oficiose și neoficiose rusesci vor saluta de-opotrivă cu însuflețire recunoscerea independenței Bulgariei. Rusia, adaugă numita foie, are nevoie de state independente, tari și înfloritoare în Balcani, pe când Austro-Ungaria s'ar bucura, decât acolo ar exista numai state slabe, certate între sine și cari să fie avisate la protectorat.

De la mormântul lui Iancu.

Deva, 16 Iulie n. 1902.

Nieste încă în recentă memorie depunerea de nou a cununei tinerimii pe mormântul scumpului nostru mort dela Tebea, îndeplinită în 3 Iulie n. a. c. de d-nii Francisc Hossu-Longin, George Novacovici și Dr. Iustin Pop. Credeam atunci, că acest clenodiu inocent, care a trecut chiar și prin focul purgator al justiției unguresci, — va sta nealterat pe cruce,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Impletitorea de scaune.

De Guy de Maupassant.

— Fine. —

Ea îl iubia încă și mai mult, fermecată, sugestionată de roșeța apei colorate, de frumuseța clondirelor strălucitoare de cristal.

Ea păstra această amintire nestinsă în taina inimei sale, și peste un an, întelindu-l érá în dosul școlii, unde se juca cu camarazi săi, îl cuprinse în brațe și îl sărută cu atâtă foc, încât băiatul începé să plângă de frică. Pentru a-l liniști, îi dădu bănișorii, ce-i strânsese: trei franci și trei-deci, o adevărată comoră, la care băiatul se uita cu ochii holbați.

El luă banii cu lăcomie și se lăsă în schimb să-l desmerde fata.

În timp de alți patru ani, toate economiile ei treceau în mâinile băiatului. El le incassa liniștit și în schimb se lăsă să fie sărutat. Odată i-a dat trei-deci de gologani, altă-dată doi franci, éráși altă-dată

doi-spre-dece gologani. Ea plângea, căci îi era rușine, că suma e așa de mică, dér anul fusese atât de réu. Ultima-ora i-a putut da cincă franci, o monedă frumoasă, mare, rotundă, la privirea căreia el zimbă multumit.

Ea nu se mai gândia, decât la el, ér el o aștepta acum cu un fel de nerăbdare și când o zăria, îi fugea înainte, ceea-ce îi făcea atâtă bucurie, încât era pe aci să-i crape inima.

Pe urmă dispăru băiatul. L'au trimis la gimnasiu. Ea află despre acesta prin întrebări dibace și întrebuița mii de apucături, spre a schimba planul originar al călătoriei părinților și a aranja lucrurile ast-fel, încât sosiră aici tocmai în timpul vacanțelor. Și a reușit, după-ce un an întreg a întrebuițat toate șiretlicurile posibile. Nu-l văduse timp de doi ani și abia îl mai recunosea, atât de mult crescuse și așa de frumos era în tunica lui cu bumbi de aur. Dér se făcea, par-că nu ar vedé-o, și trecu sumeț pe lângă ea.

Ea a plâns două zile necontent și din acel cés începé să sufere chinuri nespuse.

Ca și mai înainte, venia și acum în fie-care an pe aici; ea trecea pe lângă el, fără să aibă curagiul a-l saluta, ér el nu o mai învrednicia de-o singură privire. Ea îl iubia cu o iubire fără margini. Pe patul ei de mörte mi-a mărturisit: Este singurul bărbat, pe care l'am vădut pe pământ; nu știu, decât, afară de el, mai sunt și alții!

Părinții i-au murit. Ea continuă cu meșteșugul lor, însă acum umbra cu doi câni mari și puternici, cărora nimeni n'ar fi îndrăsnit a se împotrivi.

Intr'o zi, întorcându-se éráși la satul, unde era de alt-fel vecinic cu inima și cu gândul, vădu cum iubitul său eșia din farmacie cu o coconă tineră la braț.

Era soția lui. Se însurase.

În séra zilei aceleia sări în lac. Un trecător, care se nimeri tocmai prin apropiere, o scose și o duse la farmacie. Tînerul Chouquet veni și el, îmbrăcat în halat, se făcu, că nu o cunosece, o desbracă, îi făcu nisce fricțiuni și apoi dișe cu voce bruscă: Nu fi ne bună! De ce faci asemenea prostii?

Atâta a fost de ajuns, pentru a-o

vindeca. El i-a vorbit. Ea era fericită pentru mult timp.

Chouquet refusă să primescă vr'un onorar pentru ostenelă, deși ea stăruia pentru acesta din toate puterile.

Așa s'a petrecut întreaga ei viață. Cărpia scaune și se gândia la Chouquet. În fie-care an îl privia prin giumurile farmaciei și apoi cumpăra dela el mica sa rezervă de medicamente. În acest chip îl putea vedé cel puțin, putea să vorbescă cu el și putea să-i dea bani, ca și mai înainte.

Cum vă spuneam, ea muri în primăvara acesta. După ce mi-a povestit întreaga sa istorie tristă, mă rugă să-i predau lui, pe care l'a iubit cu atâtă credință, economiile ce le-a făcut în totă viața sa. Căci ea n'a murit, decât pentru densus, a suferit lipsuri numai pentru densus, numai pentru-ca să pôtă pune la o parte câți-va gologani, ca să fie sigură, că după mörtea ei se va gândi odată la ea.

Și îmi predete 2337 franci. Cei 37 franci îi dădu preotului pentru înmormântare, ér restul îl luai la mine.

A doua zi după mörte mă dusei la

pentru-ca până îl va lăsa vremea, în ploii și vânturi se vestescă neschimbata pietate pentru eroul nostru.

Amar ne-am înșelat însă în nădejdea blândă!

Etă cum ne descrie un Român de bine cele întâmplare cu cununa, de la depunerea ei încôce.

Brad, în 15 Iulie 1902.

Ađi, în 14 Iulie a. c. la órele 5 p. m. am fost la Tebea și am cercetat mormântul lui Iancu.

Cununa e mutilată, și deja e în biserică atérnată pe părete la partea stângă. Etă ce s'a întâmplat cu cununa de la depunerea ei. încôce

Joi, în ziua depunerii, pe când d-vóstră erați încă în Brad, pe la órele 2 p. m. doi gendarmi din Baia-de-Criș, au luat cununa dela mormânt, și unul o ducea pe umeri cătră Baia-de-Criș. Tocmai atunci venea de cătră Baia-de-Criș, un ténér român. Acesta a întreat pe gendarmi, că unde duc cununa, și decă au mandat dela fisolgbiréu s'e-o confiscé?

Ei au răspuns, că n'au mandat. „Atunci pune-ți-o éráși de unde ați luat-o, căci n'aveți nimic cu ea“. Gendarmii numai decă au și dus'o îndérét și au reaseđat'o pe mormânt.

Sâmbătă 22 Iunie st. v. pe la órele 5 post. m. același ténér s'a dus la cimiter se vadă cununa.

Dér cununa era deja mutilată. Anume din acea parte a pantlicei, pe care era inscripționată: „*Tinerimea română lui Avram Iancu*“, sunt tăiate literile... *ne* cu pantlică cu tot până la capét. Astfel de partea acésta se póte ceti numai „*Tinerimea română lui Avram Ia*“..... Infernala mână a ciuntit numele Iancu, rămânând numai *Ia*, încât cetitorul nu mai scie, cui e consacrată cununa. Asemenea a fost tăiată o bucată și din cealaltă parte a pantlicei, care pórtă inscripționarea „*Dormi în pace, noi veghiám*“, fiind ciuntită litera *m* dela cuvântul ultim. Cununa astfel ciungărită de ambele capete, fiind și fórté mototolitá, s'a adus un fer de călcăt și fu călcată frumos și atérnată éráși la mormânt. Ténérul amintit, Sâmbătă séra (22 Iunie v.) vedénd, că începe a ploua tare, a luat cununa de pe mormânt și a dus'o în biserică. Altcum sigur, că în întunerecul nopții ar fi fost sfirticatá, orí chiar furatá.

Duminecă séra în 23 Iunie v. fiind preséra de Sânziene, fetele din Tebea au pus pe crucea lui Iancu „cunună de Sânziene“ după obiceiul român, déră peste nópte cununa a fost tótá sfirticatá și florile împrașciate pe pámént. Tot ast-fel a fost sfirticatá o cunună de flori dusă în 29 Iunie st. v. din Brad.

Tóte aceste acte de sélbătécie denotă, cum șovinistii dela putere epuisându-și mijlócele, în sensul lor legale și neputénd ajunge cu aceste la scop, nu se sfiesc a usa în modul cel mai temerar și de alte mijlóce miserabile, pentru carí nu mai pot pretexta violarea legii nici chiar în sensul lor. Spre acest scop bune instrumente li sunt gen-

darmii, dér evident, că alții sunt la spatele lor, carí îi dirígéză.

Nu scim, intoleranța șovinistă cu decadența ei, orí frica de memoria lui Iancu i-a pus se făptuiescá fărădelegea monstruóasă. Vor fi améndoué 'la mijloc, dér noi le đicem, că prima se va înábuși cu timpul ea în sine, ér de a doua nu vor scápa, căci prin atári bruscări nelegiuite vor ajunge, ca morméntul dela Tebea se fie pentru noi și mai puternic isvor de iubire de neam, de însufféire și de jertfire pentru idealurile poporului român.

Impodobescă numai gingașele Româncele dela Tebea movila lui Iancu, căci prin acésta îndeplinesc slujba înaltă a Vestalinelor romane, carí páziau se nu se stingă focul etern din vatra Romei, focul iubirii de neam.

Trei-đeci de milióne de Unguri.

Sunt minunate ródele șovinismului. „Sé ne înmulțim! Sé ne înmulțim!“ strigă în cor tóte organele pressei maghiare.

După ultimul recensémént, numărul Ungurilor se đice că ar fi ajuns la cifra de 8 séu 9 milióne din cele 19 milióne, ce forméză populația țérilor de sub coróna sfântului Stefan. Va sé đicá, cu toți jidovii și reneđații la olaltă au ajuns la rezultatul mulțumitor, đic unii, de a se fi înmulțit până au ajuns a forma aprópe jumétatea populației totale. De aici și până la înjghebarea statului național maghiar unitar... nici nu e tocmai așa de parte.

Este de prevédut însă, că Ungurii nu se vor opri la maghiarisarea restului naționalităților. Ei vor sé ajungá mai de parte, sé se înmulțescá până la cifra de 30 milióne de Unguri. A spus'o însuși Rakosi Jenő într'un discurs rostit acum de curénd cu ocaziunea sfintéirei unui steag.

Da, treiđeci de milióne! Nici mai mult nici mai puțin. Și decă o spune acésta Rakosi, așa trebuie sé fie, căci Rakosi dór scie ce vorbește.

Și e multă logică în fantasia oratorului și scriitorului maghiar. Pentru-că, decă s'au pornit odată pe terenul expansiunii, urmáring ținta nebulóasă a maghiarisării tuturor popórelor, ași vré sé sciu, cine i-ar puté obliga sé se opréscá la cele 19 milióne, ce locuesc în cadrul țérii udat de cele patru fluvii? De ce n'ar merge mai departe, sé mai cuceréscá încá 11 milióne de prin vecini, ca sé formeze o națiune unitară maghiară în cifra rotundă de 30 milióne? Cam atáția sunt și Italianii. De ce n'ar puté fi și ei atáția câtí sunt și Italianii? Hai?..

Điarul lui Banffy „M. Szo“ se ocupă cu deaménutul cu discursul lui Rakosi și în ultimul séu număr publică un prim articol sub titlul de „Trei-đeci de milióne

de Maghiari“. Concluziile la carí ajunge însă điarul banffyst nu sunt de loc satisfăcétóre. Bine vorbește Rakosi și îi place lui „Magyar Szó“ cifra rotundă vizată de eminentul orator. Ceea-ce a spus Rakosi nu este, după „M. Szó“, decát o variantă a axiomei marelui Széchenyi Istvan, care a đis memorabilele cuvinte: „Așa de puțin suntem, încát ar trebui sé grațiam și pe pariciđi, numai, ca sé nu ne scadă numărul“.

Se întrebă însă numitul điar: Cum sé putem noi realiza cele 30 milióne, când cu durere trebuie sé constatám din opera etnografică a lui Balogh Pál, publicată de curind, că în timpul de trei-đeci și atáția de ani, de când avem pânea și cuțitul în mâinile nóstre, n'am putut sé asimilám decát o sumă minimală de comune locuite de naționalități, pe când Ungurii au perđut în același timp 2—300 de comune?... Va sé đicá am căștigat maghiarisarea aparentă a cătorva comune, și am perđut în schimb sute de comune curat maghiare.

Înmulțirea Ungurilor prin nasceri nu se póte aștepta, đice „M. Szó“, din cauza stării economice ticálóse. Ungurii în loc sé se înmulțescá emigréză, și locul lor îl ocupă imigranții streini... Pe calea asimilării nu ne putem înmulți, cât timp limba armatei este cea nemțescă, pentru-că naționalitățile își đic: Ce sé ne silim a învéta limba maghiară, când vedem, că și Maghiarii sunt forțați a învéta nemțesce? Apoi asimilarea o mai împedecă și legea naționalităților, impusă din Viena, și protegierea (!) cea mare, ce li-se acordá tot din Viena bisericelor naționale. Față cu scolile confesionale statul este impotent, ér școlii maghiare n'are de unde înființa, căci banii îi cheltuesce pentru armată..

Il dóre pe „M. Szó“, că naționalitățile se întăresc pe terenul economic și se întăresc, deși pare a fi paradoxal, chiar prin faptul inferiorității lor. Căci, după „M. Szó“ e o regulă generală etnografică, că o *rassă inferióră, cum sunt de pildă Românii, (?) are putere expansivă mai mare, decát o rassă superióră, cum sunt Maghiarii*, după cum sciut este, că aici pe pámént *réul* (sic) se întide mai repede, decát binele. —

După-ce organul banfist a stabilit debabinele teoria etnografică a reului și binelui pe pámént, ajunge la concluziunea, că bine este sé se sporéscá Ungurii și la număr, dér mai mare grijă trebuie sé pună pentru consolidarea internă și formarea caracterelor. Căci pe timpul lui Arpad, Ungurii n'au fost 8 milióne, și totuși au cucerit țera, și nici pe vremea lui Matia n'au fost 8 milióne și totuși Ungaria era mare putere. Acum, ce e drept, hotăresce numărul la alegeri etc. „M. Szó“ speréză însă, că în curind națiunile se vor întórcé la cele vechi, și în curénd va veni éráși

epoca, când va hotári destoinicia celor puținí asupra sórtei mulțimei (Pasce murgule...)

Intélnirea din Petersburg între regele Victor Emanuel și Țarul Nicolae e fórté mult sərbătorită și apreciată din partea pressei și a cercurilor politice rusesci. Điarului „Allgemeine Corr.“ i-se serie din Petersburg, că nimeni nu se póte îndoi de importanța acéstei întélniri, care e mai mult decát un act de curtoasie. Îndelungatele convorbiri ale Țarului cu regele și ale miniștrilor de esterne Prinetti și Lambsdorff dovedesc, că sunt la mijloc cestiuni politice, carí privesc viitorul. Cine scie, decă cu ocazia acésta nu s'a tratat și despre sórtea Peninsulei-balcanice.

Situația in Macedonia.

Din Macedonia sosesc vești alarmante. Điarele confirmă scirea, că situațiunea este estrem de gravă în vilaetul Monastir. Un locotenent bulgar în rezervă, *Iankoff*, a pėtruns în Macedonia și a dat dela Strumița un manifest, *proclamându-se comandant al armatei revoluționare* pentru districtele Castoria, Lerin și Resen, localități la graniță.

Điarul comitetului revoluționar bulgaro-macedonean „*Riformi*“ vestesce de altă parte, că *trei mii de ómení înarmați ascunși prin munți astéptá semnalul, ca sé se pună în marș la momentul potrivit*. Alți trei mii de ómení vor lua armele la cel dintăiu apel, ce li-s'ar adresa.

Turcia, la réndul ei, a grămădit numeroase trupe în Macedonia și la granița bulgară. Acestea trupe și până acum au luptat cu bandele lui Sarafoff, răspândind teróre în populația satelor.

Pe când se petrec acestea, guvernul bulgar a chemat la sine pe căpeteniile comitetelor macedone și le-a făcut aspre imputări, amenințând cu disolvarea societăților. Cercurile politice nu dau vre-o importanță acéstei amenințări și sunt mai înclinare a crede, că guvernul din Sofia nu face decát sé simuleze o presiune morală, fără efect, asupra turburătorilor, pentru-ca sé aibă cu ce se scuza înaintea lumii.

Sunt temeri, că viitorul va aduce mari surprise și evenimente însémnate în peninsula balcanică subminatá de revoluționarii bulgaro-macedoneni.

Limba română — și încă ceva.

„Budapesti Hirlap“ s'a ocupat în două articole cu cestiunea *maghiarisării Budapestei*. Sunt nemângăați șovinistii, că „capitala și residența“ nici ađi, după 30 de ani de absolută stăpânire ungaréscă, nu e ceea-ce ar trebui sé fie: maghiară.

Deși locuitorii Budapestei sciu 8/10 parte ungarése, ei vorbesc totuși nemțesce căci în privința șovinismului „Maghiarii stau îndérétul Polonilor, Cehilor, Croaților, Românilor“ (!)

Dér nu acésta ne împórtá pe noi. Cu atât mai de interes este însă sé relevăm opinia, ce o are autorul articolului din numărul dela 16 l. c.: al lui „Bud. Hirl.“ despre *limba română*. Etă ce serie el:

„Sé luám esemplu — đice — dela Români. Românii se sporesc strașnic în detrimentul Maghiarilor și Sașilor, deși ei n'au în mâna lor nici un fel de putere de stat. Se sporesc numai pe cale socială.

„Norocul *limbei române* este, că e — *cu lipiciú*. E o limbă *fórté ușórá*, ceea-ce, durere, despre limba maghiară nu se póte đice. Dér Românul, și mai ales *femeia română* este o adevérată răspânditóre a limbei. Nu vorbește altfel, decát românesce. Ea impune orí cui vorba românescă. Sécuiul, Ungurul orí Sasul, care ia în căsătorie o Româncă, acela e pierdut.

„Un avocat sərb m'i-a povestit, că odată un țéran român i-a întrat în cancelarie. Incepe sé vorbescá românesce. Advocatul nu cúnosce limba română și-i spune: vorbesce sərbesce, ungarése, orí nem-

Chouquet. L'am găsit la dejun. Ședea la masă față în față cu nevastă-sa. Aveau înfățișarea ómenilor sánétoși, mulțumiți.

Mi-au oferit un scaun și o vișinată, ér eu începui cu voce emoționată a mă achita de sarcina primită. Credeam, că povestirea îi va mișca până la lacrimi.

De abia auđi însă Chouquet, că acea vagabundă cerșitóre l'a iubit pe el, sári sus ca înțepat de șérpe, ca și cum i-ar fi stricat reputația, i-ar fi furat respectul ómenilor cinstiți și onórea, séu ca și cum i-ar fi stricat un obiect fragil, care însă i-a fost mai scump decát viața. Nevasta lui, care era încă și mai infuriată, decát el, striga necontentit: Cerșitóreá ticálóasă! Cerșitóreá ticálóasă! fără sé mai găséscá alt cuvént în indignația sa.

Chouquet se ridică de pe scaun și se plimba iritat în sus și în jos. Boneta îi era într'o ureche. Apoi se adresă bálbăind cătră mine: S'a mai auđit așa ceva doctore? Se póte, ca sé-i se întâmplej unui bărbat ceva mai neplăcut? Decă ași fi sciut acésta, pe când era încă în viață, ași fi pus poliția sé o aresteze și sé o învețe în minte, și sé o bage în temniță, de unde sé nu mai fi eșit.

La un asemenea rezultat, mărturisesc că nu mă așteptam după intervenția mea binevoitóre. Nu sciam, ce sé đic séu sé fac Trebuia însă cu orí-ce preț sé mă achit de însărcinarea primită și începui din nou: Femeia m'a rugat, sé vé aduc economiile ei, în suma de 2300 franci. Însé de óre-ce ved, că ceea-ce v'am comunicat, vé este atât de neplăcut, cred că lucrul cel mai bun ar fi, decă banii s'ar da pe séma séracilor.

Améndoi se uitară la mine ca încremeniți.

Eu scosei banii din buzunar, bani miserabili, ticáloși, din tóte țérite și tóte felurile de monede. Aur, argint, nichel. Apoi întrebai: „Ce credeți?“

Madame Chouquet și-a regăsit cea dintăiu firul: „D'apoi, cá... decă a fost ultima voință a femeii... ne vine fórté greu a-i refusa“...

Bărbatul ei, care era mai încurcat, adaugă: „Am puté cumpéra ceva din ei pentru copii“.

Eu răspunsei rece: „Cum credeți.“

El continuă: „Deóre-ce așa a fost voința ei, primesc banii. Se va găsi de si-

gur un bun prilej pentru a face o faptă bună cu ei“.

I-am dat banii, am salutat și am eșit.

A doua zi mă căutá Chouquet și mă întrebă fără nici o întroducere: „Dér căruța? Femeia avea și o căruță. Unde a rămas? Ce ai de gând sé faci cu ea?“

„Nimica, luați-o decă vreți!“

„Tocmai am acum mare nevoie de așa ceva“.

Cu acestea eși. Eu însă îl chemai îndérét: „Femeia mai avea și un cal bėtrân și doi câni, nu vreți sé-i luați și pe aceia?“

Se opri surprins: „Nu-mi trebuesc. Ce sé fac cu ei? Faceți d-vóstră, ce credeți“. El ríse și își întinse mâna.

Câinii i-am oprit la mine. Parochul, care are grajd, primi calul, trăsura o luá Chouquet, ér pe bani și-a cumpérat bunul om einci acțiunii de ale căilor ferate.

Acésta este singura adevérată iubire, ce am întélnit'o în viața mea.

Medicul termină.

Marchisei i-se umplură ochii de lacrimi și suspiná: Așa e, numai femeile pot iubi cu adevérat.

Trad. de: Oniță.

tesec. Țeranul însă n'o face, și pe urmă părăsesce pe avocat. Se reîntorce însă curând. Jocul de mai înainte se repetă. Atunci avocatul îl certy, că de ce-i fură timpul; decă nu vorbește decât românește, se mergy la avocat român. Țeranul nu iese și avocatul îl dă afară. Atunci țeranul român vorbește — unguresce.

„Cine a altoit statornicia acesta de rassă? Ea s'a născut cu ei. Măcar de ne-am nasce și noi cu ea“...

Din tóte acestea autorul articolului vré se tragă conclusiunea, ca societatea maghiară se pornescă odată acțiunea de răspândire a limbei maghiare mai întâiu în sînul Maghiarilor înșiși. Budapesta însă se premergă cu exemplu, ca se fie „capitală maghiară, ér nu numai capitala Ungariei“.

Fórté bine. Decă voi, șovinștilor, recunóse și mărturisíți, că limba română e cu lipiciú, că e ușorá și frumósá, de ce atunci mai umblați cu gândurí de a o stîrpi?

SCIRILE DILEI.

4 (17) Iulie.

La morméntul Iní Cogálniceanu.
Eri s'a făcut o procesiune la morméntul marelui bărbat de stat Mihail Cogálniceanu, în Iași, cu ocazia împlinirii a unsprezece ani dela mórtea sa. În catedrala Metropolei s'a celebrat în amintirea marelui bărbat un serviciu funebru. Au fost invitați se asiste: familia, autoritățile civile și militare, clerul, corpul profesoral, studenții și toți cetățenii. Formându-se cortegiul au plecat cu toții spre cimitirul Eternitatea. Aici, după obiceiurile rugăciunii, au ținut discursurí d-nii St. Șendrea, prefect N. Ganea, primarul C. B. Pencescu.

Prăbușirea clopotniței catedralei San-Marco. Din *Veneția* se mai anunță următoarele: Prăbușirea clopotniței catedralei San-Marco a produs o mare întristare în Italia întrégă. Turnul înalt de 97 metri (în nr. de eri s'a tipărit greșit 30) era unul dintre monumentele cele mai de valóre ale Italiei atât ca construcție, cât și ca vechime. S'a prăbușit partea din sus a turnului într'o înălțime de 68 metri. Grămada de ruine era de aproape 30 metri înaltă. Prăbușirea a pricinuit stricăciuni mari. Nu numai *loggeta* de lângă turn fu nimicită, ci a suferit stricăciuni însemnate și palatul regal, numit pe italiane *Palazzo Reale*, în care se află biblioteca regală și galeria de tablouri. Partea posterióră a palatului s'a stricat total. Doué arcade ale palatului sunt prefăcute în ruine. Înșiși biserica San-Marco a suferit stricăciuni. În cercurile artistice e mult regretată nimicirea lojei Sansovino. În loja acesta se afla tabloul „*Tertza di Saul*“ de Paolo Veronese și alte tablouri remarcabile. — Celebrul arhitect vienes Otto Wagner fiind interviewat de un redactor dela „*Fremdenblatt*“ a dis, că întregul oraș Veneția e amenințat se se eurpe, deórece stélpíi, cari forméză fundamentul, sunt putređi și prin urmare ei nu mai port suporta enorma greutate de-asupra lor. Deja de ani de zile se observă periculoase oscilațiuni ale subsolului, a cărui soliditate se micșoréză mereu. — Pagubele, în urma prăbușirii turnului, sunt de peste 6 milioane lire.

Regele Italiei în Rusia. Alaltăeri a fost în *Krasnoje Selo* o mare revistă a trupelor sub comanda marelui duce Vladimir. Trupele erau în număr de 130,800 oameni cu 52 baterii. După revistă pernele princiare s'au adunat în cortul imperial, unde au luat dejunul. După dejun mizeranii s'au reîntors în Peterhof. Regele Victor Emanuel plécă din Peterhof ađi la orele 3 d. a.

Mórtea unui politician maghiar. În ziua de 11 Iulie a repausat în comuna Pomí (Remetemező) din comitatul Sătmăului Nicolae Ujfalusi, în etate de 92 ani. Ujfalusi a jucat un însemnat rol politic, începénd încă dela anul 1841, când fu ales deputat al comitatului Solnocul-de-

mijloc în dieta Transilvaniei. Apoi a fost deputat în dieta dela Pojun și pe urmă în mai multe rëndurí în dieta din Budapesta. La 1861 viceșpan, la 1867 scurt timp căpitan al districtului Cetății de Piatră (Chioar), apoi fișpan în Sătmariu, comisar regesc, fișpan al comitatului Carăș-Severin. Repausatul era mare proprietar și dela 1880 trăia retras în comuna românească Pomí. Tótă vieța sa publică și-a petrecut-o în comitate locuite de Români și ceea-ce îl distingea mult de ceilalți fișpani, viceșpani, comisari, judecători etc. ungurí, era, că *cunoscea bine limba românească* și, lucru de sigur rar la noi, era *vechiú abonent al „Gazetei Transilvaniei“*, numărul de Dumineca. La jumétate de an, când obiceiua a refoi abonamentul, mandatul lui Ujfalusi sosia cel dintăi la administrație scris de mână lui proprie, și înainte de asta cu câte-va săptămâni și-a refoit éráși abonamentul până la sfirșitul anului. — Fie-i țérina ușorá!

Călare dela București la Metz. Din Viena se anunță trecerea prin localitate a căpitanului român Miron Costin care, precum se scie, a întreprins se parcurgă călare distanța București-Metz. Etapa de 1230 kilometri — București-Viena — a fost străbătută în 11 zile, câte 125 de kilometri pe di; în ziua a opta întrepidul călăreț a făcut 143 de kilometri. Iapa în vîrstă de opt ani, de demi-sang, a sosit la Viena în stare escelentă și a fost dusă în grajdurile prințului Schwarzenberg, unde au mers mulți ofițeri ca s'o vadă. Alaltăeri la amiađi căpitanul Costin a plecat înainte. Va trece prin orașul Linz, Múnich, Augsburg, Ulm, Stuttgart și Strassburg și de aici se va duce la Metz, avénd a străbate astfel încă 2160 kilometri.

Starea sănătății regelui Eduard al Angliei s'a ameliorat în măsură, încât medicii i-au permis se mergy, pentru recreație, pe insula Wight. Alaltăeri regele a fost dus cu trăsura din palatul Buckingham la gara Victoria. La orele 2 a sosit în Portsmouth, de unde cu vaporul a plecat spre Wight. Regele se simția relativ destul de bine.

Jubileul examenului de maturitate. În Ungaria examenul de maturitate s'a introdus în anul 1852. Din mai multe părți s'a manifestat dorința de a serba jubileul de 50 ani al introducerii acestui examen.

Ocolul pământului pe jos. Luní au sosit în București tinerii turiști franceși Albert *Feivret* și Charles *Bignet*, cari fac ocolul pământului pe jos. Ei au pornit din Francia acum doi ani. Până acum au străbătut Belgia, Olanda, ducatul Luxemburg, Alsacia și Lorena, Elveția, Italia, Austro-Ungaria, și prin Serbia au intrat în România. D'aci vor pleca în Bulgaria și prin Turcia se vor duce în Egipt și America. D-l Faivret și-a făcut chiar serviciul militar în Africa, unde s'a angajat ca voluntar în reg. 3 tirailorí algerieni. Ambii turiști sunt în perfectă stare de sănătate.

Omor. Frideric Riha din Făgăraș, întorcându-se dela tégul din Arpașul inferior, a fost omorít. Gendarmeria a descoperit ca făptuitorí pe locuitorii din Arpașul-superior Ioan David Cismaș și Avram Bârsan.

Concursurí pentru posturí de practicanți la postă. La oficiile postale, telegrafice și telefonice se publică concurs pentru 108 posturí de practicanți. Concursul se face pe baza §. 14 a art. I. de lege din 1883. Petiționarii trebuie se aibă examen de maturitate, se fi împlinit etatea de 18 ani și se fie cetățeni ungari. Petițiile instruite cu act de nascere, certificat medical, de moralitate și certificate școlare, sunt a se înainta până la 15 August prin subprefecți séu primari la direcțiile de poștă din Budapesta, Cașovia, Clușiú, Cinci-biserici, Oradea, Pojun, Șopron, Timișóra séu Zagrab. Practicanții vor primi chiar dela început diurnă de 2 coróne.

Teatru de varietăți. La hotelul „*Pomul verde*“ trupa de varietăți Lewandovsky începe astăđi, Joi, reprezentațiile sale cu un program variat. Trupa Lewandovsky dispune de puteri bune și va da numai trei reprezentațiuni: Astăđi Joi, Sâmbătă în 19 și Duminecă în 20 Iulie. Începutul la orele 8 séra. Intrare I loc 1 cor. II loc 60 bani. Copií plătesc jumétate. Se vor executa cantece și dansurí naționale.

Sfântul giulgiu dela Turin.

Interesantele cercetări asupra sfântului giulgiu din Turin comunicate de noi în doué articole, continuă a preocupa opiniunea publică din străinătate. În rubrica științifică a revistei „*Les Annales politiques et litteraires*“, ce apare în Paris, în numărul dela 29 Iunie d-l *Henri de Parville* revine asupra cestiunei publicând următoarele:

„Nu de mult s'a deschis, în muzeul Guimet, esposițiunea momiiilor găsite în sarcophagele din Antinoé de cătră d-l Gayet. S'a semnalat un lințoliu găsit într'un mormént asirian, care reproducea imaginea feței, pe care fusese așeđat. Este acesta o confirmăție a celor díse despre „sudariul din Turin?“ Stofa, ce se póte vedé în vitrina 21 a muzeului, pórtă în adevér imprimarea quadruplă a unei fețe omenești: pánza fiind indoită în patru, înainte de a fi fost pusă pe față. Inse aceste imprimări diferă completamente de imaginile giulgiului lui Christos. Ele par a fi datorite oxidațiunei lichidelor întrebuintate la imbalsamarea momiei, lichide bituminóse și aromatizate. Aceste lichide au pătat simplamente stofa și aceste pete au contururí stabilite și de-o egală intensitate. Acesta este ceva cu totul deosebit de ceea ce se vede pe sudariul din Turin. Așa este părerea d-lui Paul Vignon.

Esistă un alt exemplu și încă și mai curios póte, de imprimarea pe pánză a feței unui cadavru.

În ziua de 5 Maiú a. e. d-l I. Joubaire, controlor principal al contribuțiunilor directe din La Rochelle, a binevoit a-ne semnala următorul fapt:

„În articolul d-v., scriea corespondentul nostru, díceți, că nu este cunoscut în sciință nici un fenomen de felul acesta: ca o stofă se se imprimeze sub emanațiunile unui cadavru.

„Ei bine, cred, că vé va interesa comunicându-vé, ceea-ce am vęđut eu producându-se în următoarele împrejurări:

„În luna Septemvrie 1871 séu 1872 — eu eram atunci de 13 séu 14 ani — petreceam vacanțele la bunica mea, într'un mic colț perđut din Berry. În Poulaines (îndre) muri, în urma unei bóle îndelungate, tînéra nevastă a unui lăcătuș. Când corpul fu depus în cosciug, persoanele presente constatară cu stupóre, că profilul repausatei se imprimase în coloréa *rose pále*. Eu parcă vęd încă acesta imagine pe pánza, care acoperia perina, unde era culcat capul cadavrului.

„D-l abbé Brona, parochul decan pe acel timp; d-l Dupuy, medicul care îngrijise pe bolnava și a preparat — cum fac medicii dela téré — medicamentele administrate, au constatat fenomenul. Aceste doué persoane nu mai sunt în vieți; alții însă vé pot certifica faptul. Familia tinerei femei a păstrat mai mulți ani acesta imagine misterióasă și póte o va fi avénd și astăđi în posesiunes sa“.

Observațiunea este așa-dér autentică. Este probabil, că se vor mai găsi acum încă câte-va alte exemple. Un cadavru póte așa-dér imprima urme pe pánză.

Inse, aici, procesul chimic, ce dá loc imaginii, este diferit de acela, pe care ni l'a revelat d. Paul Vignon. În cazul sudariului dela Turin, este o emanațiune gazósă a cadavrului, care va zugrăvi, așa dícénd, imaginea pe o pánză îmbibată de o materie sensibilă (aloe). Aloe se înegresce sub acțiunea vaporilor amoniacali. În cazul citat, vaporul impresionant putea esista. Dér pánza? Nu era indusă nici cu un fel de materie sensibilă? Prin ce reacțiune chimică s'a putut face impresiunea? Pánza séu bumbacul se fie așa-dér direct impresionabile vaporelor corpului în anumite condițiuni fizice séu patologice? Ori, ca la muzeul Guimet, n'ar fi vorba de cât de pete unguent, séu de ore care substanță colorantă? Evident, că nu s'ar puté da răspuns, fără a vedé pánza.

Reproducțiunea aceea a unui profil pe pánză nu este mai puțin interesantă. Din cauza acesta o semnalăm. Pécac, că nu se póte studia de aproape stofa și ima-

ginea, ce s'a produs, póte s'ar scóte vr'un nou și util invęțământ din acesta esaminare“.

P. S. — Tot în cestiunea sudariului ne serie un alt abonant, d-l Guilhomet:

„În imaginea, ce s'a dat daspre sudariu, n'ar trebui se fie tangenta celor doué părți ale capului: vírful dinainte și dindérét“.

De sigur! Inse corespondentul nostru a luat simplamente o pată convexă drept contur al craniului. Aceste pete se repetă dela un capét al imaginii până la celălalt.

Trad. de *Delaletca*.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie st. v. 1902

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șese luní 12 coróne, pe trei luní 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luní 20 franci, pe trei luní 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Literatură.

„*Meteor*“, roman, de Vasile E. *Moldovanu*. Budapesta 1902. Tipografia Poporul Român. VI. Str. Vörösmarty 60 a. O brosură 8° mic. Prețul 1 corónă. Autorul romanului este un tînér student, care a dat doveđi de talent și merită încurajare.

ULTIME SCIRI.

Viena, 19 Iulie. Prezența la *Petersburg* a ministrului *Prinetti* e considerată ca o confirmare a svóului că Țarul și Regele *Victor Emanuel* la întrevedere lor, vor fixa bazele unei înțelegeri între Italia și dubla alianță pentru menținerea statu-quo-ului în Orient.

Viena, 16 Iunie. Guvernul bulgar după cum se anunță din Sofia, e decis se disolve comitetul macedonean în cas de disordine la frontiera dinspre Turcia.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 16 Iulie 1902.

H. *Pomul verde*: D-na Fränkel, Brăila. Essigmann industriaș, București. Altman profesor, Budapesta; Dumitrescu, șeful poliției, Predeal.

H. *Europa*: Heiss, judecător la tablă, Sibiu; Deutsch, Pesta; Löb, Viena; Szametz, T. Becse; Burian, Viena; Szemes, Pesta; Dr. Tüdös, Óreg; Dobritin; Breier, Viena; Tutosiewiczky, Drohobycz; Drover, Londra; Caravia, comerciant, Corabia; Leiba, comere. Cairo; Graaf, Hamburg.

H. *Orient*: Helda, Pojun, Chișu, Teroș, Locot. Hristeescu, București; Tincu, Craiova; Luășeu, Iași.

H. *Grand*: Abend, Aiud; D-na Gyöngyösi, Kalnok; Veszprémi, Deva; Locot. de Czuko, Brașov.

H. *București*: Baron de Magdeburg, general, Primăvesi locot. Sibiu; Dr Nagy, auditor militar Clușiú; Barisch, Molnar, Wertheimer, Budapesta.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

DOCTORUL
ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD
specialist pentru bóle interne
CARLSBAD,

Aite Wiese, „Blauer Schlüssel“.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitanul din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, senu Agricultura generală. 34 cote de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. **Fitotechnia**, senu cultura specială a plantelor, 38 cote de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corone.

Vol. III. **Zootechnia**, senu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lăcări și lăptăria, 49 cote de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. **Economia Rurală**, senu organizașunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone.

Cartea d lui prof. Maior se deosebesc esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză tôte cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din tôte țările locuite de Români, pe basa progreselor actuale ale științei și tehnicei agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitate în partidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagina I—VII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informașuni, recomanșuni și acreditive: scrisori în comerșul cu mărfuri, comisiune și expedișuni; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte,

monede, cupone etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Acestă broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă*. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto).

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe an, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple esplicate amănunșit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panțu. Tractăză principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Iulie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.45
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.75
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	206.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	163.50
Renta de argint austr.	101.75
Renta de hărtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.30
Losuri din 1860.	153.25
Acșii de-ale Băncei austro-ungară	16.02
Acșii de-ale Băncei ung. de credit	708.—
Acșii de-ale Băncei austr. de credit	680.—
Napoleoniori	19.06
Mărci imperiale germane	117.10
London vista	239.80
Paris vista	95.32 1/2
Rente austr. 4% de corone	99.75
Note italiene	94.—

Cursul pieșei Brașov.

Din 17 Iulie n. 1902.

Banot rom. Cump.	18.90	Vënd.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleoniori.	19.04	„	19.07
Galbeni	11.20	„	10.30
Ruble Rusesct	2.54	„	—
Mărci germane	117.25	„	—
Lire turcesct	21.40	„	21.50
Seris .fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

„ALBINA,“ institut de credit și de economii în Sibiu.

Publicașune.

In sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 §. 29

1. Suma scrisurilor fonciare puse în circulașune cu ziua de 30 Junie 1902 face . . . cor. 4.925.500.—
2. Pretensiunile institutului de imprumut hipotecare, cari servesc de acoperirea acestor scrisuri fonciare sunt de . . . cor. 5.105.431.10
3. Valoarea hipotecelor luate de basă la susnumitele imprumuturi hipotecare este de . . . cor. 19.848.556.52
4. In sensul §. 97 din statute „fondul special“ penstru asigurarea scrisurilor fonciare e de . . . cor. 400.000.— acesta e indus în cont separat și plasat în efecte publice.

Sibiu, în 14 Iulie 1902.

595.1—1

Diracșiunea.

103—1902
végrh. szám.

Arveresi hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhirrē teszi, hogy a brassói kir. járásbiróság 1901 évi V. III 211/1 számu végzése követkeștében, Puscariu József brassói ügyvéd által képviselt „Albina“ Takarékszövetkezet részére Römer Tamás és társai prázsmáni lakosok alperesek ellen 440 kor. — követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás utján alperestől lefoglalt és 1441 kor. — fillre becsült ingóságokra a kir. jbiróság 1902-ik évi V. 1053/1 számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna Prázsmar község hivatalos házánál hátrálékos 414 kor. tőke és jár. erejéig leendő megtartása határidőül **1902 évi július hó 30 ik napjának delelőtt 11 órája** kitüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt: lovak gazdasági szerek, sertések, butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ingérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vetelárából a végrehajtató követelését megelőző kielégíteteshoz jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni a törvényes követkeșmények terhe mellett el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztésért követő naptól számittatik.

Kelt Brassóban, 1902 évi július hó 15 ik napján.

Kalman Gerő
kir. bir. véghtó.

1—1.594.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Maiu st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapeșta:

- I. Trenul mixt la óra 5:40 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 7:48 min. séra.
- IV. Tr. acc. la órele 10:26 m. séra.

Dela Brașov la Bucureșci:

- I. Trenul de persoane la óra 3:55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 5:15 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11:40 a. m.
- IV. Trenul accel. la óra 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tr. mixt. la óra 6— min. séra.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la óra 5:19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9:18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10:46 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 8:50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la óra 3:15 m. p. m.

Dela Brașov la Zărneșci (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9:2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 3:44 min. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6:14 m. d. am.
- IV. Trenul mixt la óra 9:42 m. séra.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5:19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 8:50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3:15 min. p. m. (are tură legăcu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes).

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapeșta la Brașov:

- I. Tren accel. la órele 5:7 m. dim.
- II. Trenul de persoane la óra 8 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2:9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9:7 min séra.

Dela Bucureșci la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2:18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9:23 min. p. m.
- III. Trenul pers., la óra 5— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7:49 min. dim. (care circula numai Vinerea dela Predeal).
- V. Tren accel. la órele 10:14 m. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óra 8:25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 9:20)
- II. Trenul de pers. la óra 1:53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5:17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6:50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8:54 dim.)

Dela Zărneșci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 7:02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1:12 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 8:18 m. séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la óra 8:25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la óra 1:53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6:50 min. séra.
- IV. Tren mixt la óra 10:5 m. séra.

A V I S.

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potă face și retro și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonași să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa amurit și să arate și posta ultimă. Administraș. „Gaz. Trans“

APELE cele mai **BĂILE** cele mai renumite
A feruginifere, **B de nomol**

Idroterapia cea mai rașională a Europei.

la conflența **Dornei și Bistriței**, într'o vale plăcută a Carpașilor Bucovineni, iucuijurată de pășuri conifere în pitorescul triungiū iutre Ardeal. România și Bucovina.

„DORNA“ (în BUCOVINA),
la gara „Valea Putnei“ de-ocamdată, ultima stașie a căilei ferate secundare, **Hatna — Cămpulung — Dorna** 2 óre depărtare dela Dorna).

Se află birje la sosirea fie-cărui tren.

Durata sesonului dela 1 Iunie — 30 Septemvrie st. n.

In monumentalul stabiliment de băi se aplică sistemele cele mai moderne.

Serviciul **idroterapieii** se află în mâncile unui personal bine școlit din clinica profes. Winternitz.

Cure dietetice: de zăr și de lapte.

Palatul de cură (Curhaus) cuprinde uu Restaurant cu salone elegante de mâncare, o Cafenea și salone de lectură, musică, biliard și diverse jocuri.

Afară de numéroșe locuinșe și Oteluri private stau la dispoșia publicului și **două Oteluri cu 70 camere** și apartamente confortabile pentru **preșuri moderate**, cari aparșin stabilimentului de cură.

Apaducte din isvóre alpine. — Canalisașie. — Lumină electrică.

Succese splendide: la bóle de inimă, după sistemul dela Nauheim, cu băi acido carbonice, și la artrosclerosă cu băi de nomol.

Informașuni și prospecte gratis și franco prin Administrașia c. r. a stabilimentului de cură cari rezervă la comande camere în Otelurile de cură.

La **intrebări medicale** respunde medicul stabilimentului de băi cons imp. Dr. Arthur Löbel.

Șese medeci sunt în loc. cari vorbesc românesce.

Apele alcaline din sursa „Ludwig quelle“ aprobate ca beutură dietetică și bună de amestecat cu **vin și sirop**, se aplică și la diverse afecșuni **catarale** și se pot comanda la „Administrașia c. r. a stabilimentului de cură.“

În lunile Iunie și Septemvrie preșuri reduse pentru băi și odăi.

9—10 (551). **Administrașia c. r. a stabilimentului de cura.**